

JAARVERSLAG 2024

OVERZICHT

Voorwoord	03
Missie	04
Waarden	05
Strategische doelstellingen	06
Partners en samenwerkingen	07
Onze partnerlanden	08
DR Congo	09
Benin	22
Burundi	24
Guinee	26
Mauritanië	28
India	30
België	32
Gendergelijkheid en dekolonisering	34
Klimaatrechtvaardigheid	35
Financiën	36
Allemaal dankzij jullie	38
Samen met	39

VOORWOORD

Beste lezer, sympathisant, donateur, vrijwilliger, medewerker van Memisa,

Het jaarverslag biedt ons de kans om terug te blikken op het voorbije jaar en vooruit te kijken naar het nieuwe jaar, vol uitdagingen, dat voor ons ligt.

In 2024 realiseerden we heel wat projecten, terwijl andere in volle uitvoering zijn of recent zijn opgestart. Op die manier konden we de toegang tot kwaliteitsvolle gezondheidszorg voor miljoenen kwetsbare mensen verbeteren.

Wat misschien vanzelfsprekend lijkt, vraagt in werkelijkheid veel inspanning: internationale samenwerking is een doolhof van complexe financieringsmechanismen, ingewikkelde interventies met heel wat verschillende betrokken partijen en uitdagingen die voortkomen uit een voortdurend veranderende context.

Een schrijnend voorbeeld is de situatie in de Democratische Republiek Congo, waar het geweld in het oosten van het land sterk is toegenomen. Het zijn opnieuw de burgers die het zwaarst lijden: tienduizenden mensen slaan noodgedwongen op de vlucht, lijden honger of krijgen te maken met gezondheidsproblemen. Memisa volgt de situatie van nabij op en staat klaar om in te grijpen waar dat mogelijk en zinvol is.

We beleven een van de meest gewelddadige periodes in de recente geschiedenis, met conflicten in onder meer Soedan, de DR Congo en Oekraïne,

tot een genocide in Gaza. Totalitaire regimes worden nauwelijks afgeremd, miljoenen mensen zijn op de vlucht. Wereldwijd zien we een herstelling van invloedssferen, terwijl broodnodige investeringen in welzijn en oplossingen voor mondiale problemen achterblijven.

Dat maakt het niet evident om met vertrouwen 2025 in te gaan. We leven in een ongewoon tijdperk waarin fundamentele waarden onder druk staan: democratie, sociale bescherming, reproductieve rechten, wetenschappelijk onderzoek, vrije meningsuiting, sociale rechtvaardigheid, inclusie, etc.

We zullen moeten nagaan wat deze ontwikkelingen, zowel in België als wereldwijd, betekenen voor Memisa en onze missie. Toch blijven wij -samen met heel wat andere ngo's- overtuigd van het belang om onrecht en ongelijkheid te bestrijden. Vooral de ongelijke toegang tot gezondheidszorg voor de meest kwetsbaren blijft onze hoofdfocus. In 2025 willen we onze krachten bundelen om nog meer impact te maken.

Hartelijk dank aan iedereen die zich in 2024 heeft ingezet voor internationale solidariteit en sociale rechtvaardigheid. Dankzij jullie is Memisa vandaag erkend voor haar expertise -zowel in België als internationaal. Hiervoor bedanken we elk van jullie persoonlijk.

“

Wij blijven overtuigd
van het belang om
onrecht en ongelijkheid
te bestrijden.

Frank De Paepe
Voorzitter

Elies Van Belle
Algemeen directeur

Onze missie

Memisa, een Belgische ngo in internationale samenwerking, heeft een duidelijke missie: **de kwaliteit van en de toegang tot eerstelijnszorg** (gezondheidscentra en ziekenhuizen) **voor iedereen verbeteren**, met speciale aandacht voor mensen in kwetsbare situaties. Memisa zet zich in op de versterking van het gezondheidssysteem in samenwerking met nationale en internationale actoren. Memisa streeft er ook naar een **positieve en invloedrijke kracht** te zijn op het gebied van wereldwijde **volksgezondheid en sociale rechtvaardigheid**.

Onze waarden

- **Sociale rechtvaardigheid:** dit impliceert internationale solidariteit en een rechtvaardige herverdeling van macht en middelen, opdat iedere persoon toegang heeft tot dezelfde mogelijkheden en tot de sociale -en gezondheidsdiensten die aangepast zijn aan haar/zijn noden.
- **Partnerschap:** Memisa beoogt samenwerking met organisaties, individuen, instellingen en gemeenschappen waarvan de visie en waarden verenigbaar zijn met de hare, met als doel samen de vooropgestelde objectieven en resultaten te behalen. Iedere partner draagt bij vanuit haar sterktes, competenties en middelen om elkaar maximaal te versterken en zo bij te dragen aan een goede gezondheid en het welzijn van de meest kwetsbaren.
- **Levenslang leren:** Dit veronderstelt openheid van geest t.o.v. nieuwe ideeën, alsook een kritische doch bescheiden opstelling zonder oordeel. Memisa durft zichzelf in vraag stellen, stimuleert continu en wederzijds leren en past zich voortdurend aan de veranderende context aan.
- **Menselijkheid:** Memisa stelt de mens, in al haar waardigheid, centraal in al haar acties. Dit betekent dat we ieder individu respecteren, ongeacht zijn/haar afkomst, nationaliteit, sociaal-economische situatie, leeftijd, seksuele geaardheid, geslacht, gen-

der, religie, levensovertuiging, politieke overtuiging, burgerlijke staat, beperking of enig andere vorm van discriminatie. We trachten steeds de zelfredzaamheid te faciliteren en zelfbeschikking te ondersteunen.

- **Verantwoording** (afleggen) en **verantwoordelijk-**

heid (nemen): Memisa draagt professionaliteit hoog in het vaandel, steeds op basis van expertise. Ook aan ethiek hechten we veel waarde. We beogen het behalen van optimale resultaten met de middelen die voorhanden zijn en dit in alle transparantie met de verschillende belanghebbenden.

Structurele verbeteringen in de gezondheidszorg

Enerzijds werkt Memisa samen met **plaatselijke gezondheidsstructuren** om de **kwaliteit** en **beschikbaarheid** van de **zorg** te **verbeteren**. Daarbovenop **werken we samen met gemeenschappen** voor meer **solidariteit**, het **recht op gezondheid** en het **stimuleren van financiële toegang** tot zorg. We werken samen met nationale gezondheidsautoriteiten voor een goede organisatie van het zorgaanbod, de coördinatie van de verschillende actoren en dialoog met de gemeenschap. We ondersteunen ook **middenveldorganisaties** opdat het recht op en de toegang tot kwaliteitsvolle zorg voor de meest kwetsbare groepen gevrijwaard wordt. De vier strategische doelstellingen van Memisa zijn:

- 1 De zorg wordt aangeboden naargelang de reële noden:** diensten moeten beschikbaar, toegankelijk en aanvaardbaar zijn voor iedereen. Het gebruik van gezondheidsdiensten wordt bepaald op basis van de effectieve noden die er zijn, in plaats van door andere factoren zoals de economische en financiële draagkracht of de geografische ligging.
- 2 De kwaliteit van de diensten wordt verzekerd:** een waardige dekking van de gezondheidszorg betekent dat de aangeboden zorg voldoet aan de huidige normen en standaarden en dat deze in lijn is met de meest recente wetenschappelijke ontwikkelingen in de geneeskunde en de volksgezondheid.

- 3 Financiële bescherming en billijkheid van de financiering:** zodat de kosten van het gebruik van gezondheidsdiensten geen financiële problemen veroorzaken voor degenen die ze nodig hebben. Daarnaast zorgen we voor billijkheid in financiële bijdragen, wat wil zeggen dat de last van de financiering van gezondheidsdiensten eerlijk over de samenleving wordt verdeeld.

- 4 Empowerment van individuen, gemeenschappen en gezondheidsactoren:** Dit houdt in dat mensen gesteund worden om meer controle en zelfbeschikking te krijgen over de factoren die hun leven beïnvloeden.

Partners en samenwerkingen

Om onze missie - **de kwaliteit van en de toegang tot eerstelijnszorg voor iedereen verbeteren**, met speciale aandacht voor mensen in kwetsbare situaties te verwezenlijken, bundelen we wereldwijd de krachten met partners die onze waarden delen. Memisa zet in op **gelijkwaardige partnerschappen**, omdat die de sleutel zijn tot **duurzame projecten**.

2024 was het derde jaar van het meerjarenprogramma (2022-2026) #Health4All, waarvoor we samenwerken met **Artsen Zonder Vakantie** en **Keten van Hoop België**. Binnen dit programma bundelen we onze krachten om de zorgsystemen in onze partnerlanden te versterken. Onze complementariteit zorgt voor een grotere impact en betere resultaten op het terrein. #Health4All is een ambitieus maar haalbaar programma dat vertrekt vanuit de **noden van de gemeenschappen**. We streven ernaar de vraag naar gezondheidszorg en het door de verschillende gezondheidsstructuren voorgestelde aanbod met elkaar in overeenstemming te brengen.

In België werkt Memisa samen met onder andere **Dokters van de Wereld** en Artsen Zonder Vakantie rond wereldburgerschapseducatie en bewustmaking over het recht op gezondheidszorg voor iedereen. Daarnaast bouwen we verder aan duurzame samenwerkingen met organisaties zoals het Instituut voor Tropische Geneeskunde in Antwerpen en Sant'Egidio. Op pagina 39 vindt u een overzicht van onze partners, de netwerken waarvan Memisa deel uitmaakt, en de instellingen die hun vertrouwen in ons stellen door onze programma's financieel te ondersteunen.

Ook in 2024 bleef Memisa nauw samenwerken met **Enabel**, het Belgisch ontwikkelingsagentschap. Vorig jaar bleef de gezondheidssector een prioriteit binnen de Belgische ontwikkelingssamenwerking, en de opgebouwde expertise van Enabel in het versterken van veerkrachtige en efficiënte gezondheidssystemen vormt een grote meerwaarde voor onze gezamenlijke projecten. Deze samenwerking draagt bij tot een duurzame impact in de partnerlanden.

Niemand heeft beter zicht op de noden, uitdagingen en mogelijkheden dan de mensen en organisaties die dagelijks op het terrein actief zijn, of wonen in de gebieden waar onze projecten worden uitgerold. Daarom bouwen

we onze programma's op in nauwe samenwerking met **actoren die stevig verankerd zijn in de gemeenschap**. In 2024 ondersteunden we 15 van deze partnerorganisaties in hun inzet tegen ongelijkheid en voor toegankelijke en kwaliteitsvolle gezondheidszorg.

We zetten ons ook actief in binnen het platform **Be-causehealth**, dat Belgische actoren van internationale samenwerking die betrokken zijn bij gezondheidszorg met elkaar verbindt. Dit doen we onder meer via deelname aan diverse werkgroepen. Daarnaast zijn we ook betrokken bij het internationale netwerk **Medicus Mundi**, waar we onze stem laten horen en expertise uitwisselen op mondiaal niveau.

Onze partnerlanden

Memisa bereikt meer dan 7 miljoen mensen in 5 Afrikaanse landen, in India en in België.

DR Congo: 2024 in cijfers

203.355
PROFESSIEFEL
BEGELEIDE BEVALLINGEN

3.046.876
CURATIEVE
CONSULTATIES

429
GEZONDHEIDSCENTRA
ONDERSTEUND

14.950
KEIZERSNEDEN

25
ZIEKENHUIZEN
ONDERSTEUND

2.605.407
KINDEREN JONGER DAN
5 JAAR OP VOORSCHOOLSE
CONSULTATIE

232.259
PRENATALE
CONSULTATIES

DR Congo

In de Democratische Republiek Congo werkt Memisa aan het verbeteren van de toegang tot en de kwaliteit van gezondheidszorg in 26 gezondheidszones, verspreid over 9 provincies. 38 vaste werknemers in de DRC en 3 expats van Memisa, verspreid over 5 landenbureaus voor technische ondersteuning, leiden de projecten er in goede banen in samenwerking met onze partners ter plaatse. We krijgen onder meer steun van België en de Europese Unie om onze programma's in de DRC uit te voeren.

Ituri

1. Fataki
2. Drodoro
3. Nizi
4. Lita
5. Tchomia
6. Bunia
7. Nyankunde
8. Komanda
9. Mambasa

Oppele-Uele

10. Pawa
11. Boma Mangbetu

Zuid-Ubangi

12. Bokonzi
13. Bominenge
14. Budjala

Kwilu

15. Kingandu
16. Yasa-Bonga
17. Pay-Kongila

Kwango

18. Kasongo-Lunda
19. Popokabaka

Kongo-Central

20. Kisantu
21. Gombe-Matadi
22. Ngidinga
23. Mangembo

Sankuru

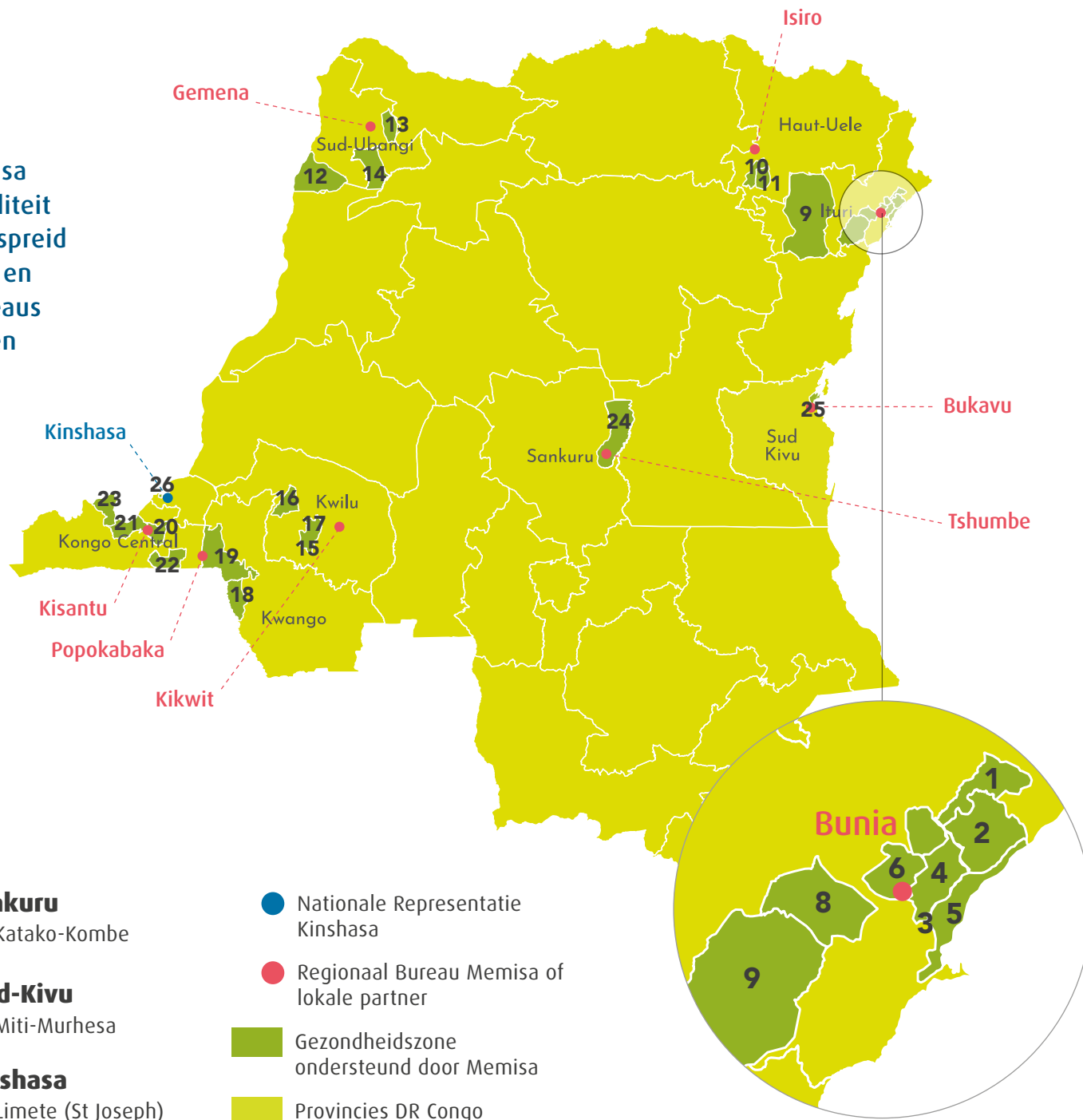
24. Katako-Kombe

Zuid-Kivu

25. Miti-Murhesa

Kinshasa

26. Limete (St Joseph)

Infrastructuur en medisch materiaal

Een functioneel gezondheidssysteem begint bij **goede infrastructuur en degelijk materiaal**. In 2024 heeft Memisa hierrond op verschillende fronten geïnvesteerd. In Ituri (Noordoost-Congo), opende de **nieuwe materniteit** van Pimbo haar deuren en begonnen we met de renovatie van de kraamafdeling in het ziekenhuis van Fataki. In de gezondheidszone Mangembo (Kongo-Central) **vernieuwden** we het gezondheidscentrum van Kiniangi. In Kwilu bouwden we twee gezondheidscentra, waaronder dat in **Pay Kongila**. Dit jaar staat de verdere inrichting van de prenatale consultatieruimte en het sanitair op de planning, om nog beter te kunnen inspelen op de noden van de gemeenschap.

Sinds de **heropbouw** van het gezondheidscentrum in Cibumbiro (Zuid-Kivu) hebben **10.584 inwoners toegang** tot kwaliteitsvolle gezondheidszorg. Voorheen bevielen vrouwen in onhygiënische omstandigheden, vaak op de grond, in een vervallen houten gebouw. Dankzij een **gezamenlijke inspanning** van de **gemeenschap** en Memisa is er een aparte **kraamafdeling** die over de **nodige faciliteiten** beschikt, wat essentieel is voor adequate moederzorg.

Naast het bouwen en renoveren van zorginstellingen voerden we in verschillende provincies belangrijke **verbeteringen** uit in de **water- en elektriciteitsvoorziening**. Een nieuwe boorput in Yasa Bonga (Kwilu) voorziet niet alleen

het gezondheidscentrum van water maar dankzij de **installatie** van **openbare tappunten** kan ook de bevolking er gebruik van maken. Het ziekenhuis van Bunia (Ituri) beschikt nu over drinkwater door de installatie van een boorput. En in Kasongo-Lunda (Kwango) heeft het gezondheidscentrum van Nzakimwena voortaan ook een waterput.

Meerdere ziekenhuizen en gezondheidscentra kregen **zonepanelen** om een **stabiele elektriciteitsvoorziening** te garanderen. Dit is van groot belang voor **chirurgische ingrepen en bevallingen**, die vaak 's nachts plaatsvinden.

Verschiedende gezondheidszones ontvingen kwaliteitsvol **medisch materiaal**, waaronder microscopen, weegschalen, chirurgische instrumenten, enzovoort, maar ook nieuwe ziekenhuisbedden en bevallingstafels. In Ituri leverden we drie **echografietoestellen**, wat de **prenatale zorg** voor zwangere vrouwen aanzienlijk **verbetert**. In Mangembo (Kongo-Central) kregen acht gezondheidscentra en het ziekenhuis **medisch materiaal**.

Ervoor zorgen dat **zwangere vrouwen** en patiënten die **dringende hulp** nodig hebben zo snel mogelijk naar een **nabijgelegen zorginstelling** worden gebracht, blijft een grote uitdaging. Daarom investeren we in **noodtransport**. We leverden twee moto-ambulances voor de gezondheidszone Kasongo-Lunda, vier voor de provincie Ituri en twee voor de gezondheidszone Katoko-Kombe.

AL deze investeringen dragen bij aan een betere medische dienstverlening en verhogen de kans op **tijdige en effectieve zorg**, vooral in afgelegen **gebieden** waar afstanden tot een zorginstelling vaak groot zijn.

Opleidingen voor het zorgpersoneel

Beschikken over goed **opgeleid zorgpersoneel** is cruciaal om de kwaliteit van de gezondheidszorg te verbeteren. In 2024 organiseerde Memisa **specifieke opleidingen** en **bijscholing**en voor zowel medisch als ondersteunend personeel.

In Kasongo-Lunda en Popokabaka volgden 128 zorgverleners een intensieve vierdaagse opleiding over de **bestrijding van de apenpokken** (mpox). De opleiding richtte zich op het herkennen van symptomen, het correct afnemen van stalen en de behandeling van patiënten. Op die manier droeg de opleiding bij aan het inperken van de verdere verspreiding van de ziekte in de regio.

In Ituri, in het oosten van de DR Congo, is het omwille van de **onveiligheid** niet evident om zorgpersoneel dat niet van de zone zelf is op post te houden. Daarom hebben we een uitzondering gemaakt en beurzen toegekend aan negen studenten voor een opleiding vroedkunde en vijf voor een basisopleiding anesthesie. Daarnaast

werden er in de DR Congo **bijscholing**en in de vorm van stages voorzien voor **artsen** in **echografie** (twee artsen in Bunia) en in **beheer van eerstelijnszorg**.

In Miti-Murhesa (Zuid-Kivu) kregen tientallen gezondheidswerkers een opleiding in **prenatale en postnatale zorg**. Daarbovenop **sensibiliseerde** Memisa zo'n 3.400 gezinnen waarvan de mama zwanger is ofwel borstvoeding geeft over het belang van **prenatale zorg** en over **postnatale praktijken**. In de gezondheidszone Bominenge (Zuid-Ubangi) kregen vroedvrouwen uit dertien gezondheidscentra en het ziekenhuis een opleiding in **'respectvolle kraamzorg'**. Dit met als voornaamste doelstelling om de kwaliteit van de **patiëntenzorg** te verbeteren.

In de gezondheidszone Mangembo (Kongo-Central) besteedde Memisa dan weer in het bijzonder aandacht aan het **integreren van de mentale gezondheidszorg** in het zorgsysteem. Verschillende verpleegkundigen kre-

“
Memisa zorgde ervoor dat gezondheidscentra en ziekenhuizen steeds meer beschikken over gekwalificeerd zorgpersoneel, wat onder meer de overlevingskansen van patiënten verhoogt, en dus ook de kind- en moedersterfte inperkt.

gen hiervoor een opleiding met een focus op **diagnose, medicamenteuze behandeling** en **psychosociale ondersteuning**. Twee verpleegkundigen volgden een stage en er werd een driedaagse opleiding georganiseerd in mentale gezondheid voor acht gemeenschapswerkers.

Door in 2024 opnieuw sterk te investeren in **opleidingen in verschillende gezondheidsdomeinen** zorgde Memisa ervoor dat gezondheidscentra en ziekenhuizen steeds meer beschikken over **gekwalficeerd zorgpersoneel**, wat onder meer de **overlevingskansen** van patiënten **verhoogt**, en dus ook de **kind- en moedersterfte inperkt**.

DR CONGO

Seksuele en reproductieve gezondheid en rechten

Toegang tot seksuele en reproductieve gezondheidszorg is essentieel voor de **gezondheid** en **autonomie** van vrouwen en meisjes in de DR Congo, en blijft een prioriteit in de werking van Memisa. In 2024 heeft Memisa aanzienlijke inspanningen geleverd om deze zorg te verbeteren.

In 2024 gebruikten in totaal 37% van de vrouwen en meisjes in Miti-Murhesa (Zuid-Kivu) **anticonceptie**. De verbetering (we komen van 16%) is mede te danken aan **opgeleid zorgpersoneel** en de brede **sensibiliseringscampagnes** in de gemeenschap. In deze zone ontvingen achttien gezondheidscentra **educatieve tools en brochures** om jongeren beter te informeren over **gezinsplanning** en **seksuele gezondheid**. Leeftijdsgenoten die een extra opleiding genoten rond deze thema's spelen een belangrijke rol in het informeren en sensibiliseren van andere jongeren (peer educators).

Daarnaast werden in de DR Congo opleidingen voorzien voor het zorgpersoneel met als doel **bevallingen veiliger te maken**. In de provincie Kwango kregen 32 zorgverleners een opleiding in **spoedeisende verloskundige zorg** (SONU). Deze opleiding is niet alleen cruciaal voor het **verlagen van de moeder- en kindersterfte**, maar ook voor de **financiële toegankelijkheid** van bevallingen. De Congolese overheid **financiert** immers enkel bevallingen die worden uitgevoerd door opgeleide zorgverleners met

een **erkend certificaat**. Dankzij deze inspanningen konden dus meer vrouwen **gratis bevallen**.

In verschillende regio's zette Memisa ook **bewustmakingscampagnes** op om het belang van **prenatale zorg** te benadrukken. Prenatale consultaties worden in de meeste interventiezones van Memisa gefaciliteerd. Door sensibiliseringscampagnes op de **radio, dorpsbijeenkomsten** en **huisbezoeken** werd de belangrijke boodschap verspreid dat **tijdige medische opvolging** tijdens de zwangerschap complicaties kan voorkomen. Via deze radiocampagnes worden vrouwen ook aangemoedigd om te gaan bevallen in een ziekenhuis of gezondheidscentrum.

Financiële toegankelijkheid van gezondheidszorg

In de Democratische Republiek Congo vormt de **kostprijs** van medische zorg vaak een **drempel** voor veel gezinnen. Memisa zet zich daarom in voor een betere **financiële toegankelijkheid** van gezondheidszorg, ook voor de meest kwetsbare mensen die niet kunnen terugvallen op hun familie of de gemeenschap.

Memisa neemt in sommige gevallen de **kosten** van bepaalde **operaties** rechtstreeks voor haar rekening, zoals in het gezondheidscentrum van Rwankole in Ituri, waar tien vrouwen met **een obstetrische fistel** geopereerd konden worden.

Maar Memisa levert vooral **steun aan systemen** die ervoor zorgen dat de gezondheidszorg toegankelijk blijft,

ook voor de meest kwetsbaren. In de meeste gezondheidszones is er een **forfaitair betalingssysteem** ingevoerd om **zorg zo betaalbaar mogelijk te maken**. De gezondheidscentra hebben een vast tarief voor kinderen en voor volwassenen waarin alles inbegrepen is: consultatie, onderzoeken, medicijnen ongeacht de kost van de geneesmiddelen. Op die manier dragen mensen die weinig of slechts enkel goedkope geneesmiddelen nodig hebben, bij voor duurdere behandelingen. Ook in ziekenhuizen zijn **forfaitaire tarieven** voorzien voor interne geneeskunde, heelkunde, verloskunde, pediatrie. Aangezien Memisa de gezondheidszone steunt, kunnen de tarieven relatief laag gehouden worden.

Voor wie de lage tarieven in de gezondheidszone Pawa (Opper-Uélé) toch niet kan betalen, ondersteunt Memisa een initiatief van het ziekenhuis waarbij via de verkoop van sapjes en ijsjes **inkomsten** worden **gegenereerd** om **medische kosten** van financieel kwetsbare patiënten **te dekken**. Clémentine vertelt hoe ze dankzij de steun van Memisa gratis levensnoodzakelijke zorg kon krijgen.

In Kasongo-Lunda stelde Memisa een fonds ter beschikking om de medische kosten van de meest kwetsbare patiënten volledig te betalen. Dankzij dit fonds kon het ziekenhuis **zorg bieden aan 16 mensen die zich anders geen behandeling hadden kunnen veroorloven**.

Gezondheidszorg betaalbaar maken doen we op ver-

“

Nadat ik een chirurgische ingreep onderging in een privékliniek, traden er complicaties op. Ik werd overgebracht naar het ziekenhuis van Pawa. Na een maand kon ik de zorg niet meer betalen, ondanks dat ik alles wat ik had, verkocht had voor mijn behandeling. In het ziekenhuis van Pawa ben ik geopereerd voor een buikvliesontsteking en daarna werd longtuberculose vastgesteld. Door de financiële moeilijkheden waarin ik verkeerde, besloot het ziekenhuisteam mij gratis te behandelen. Ik wil hen oprecht bedanken.

schillende manieren. In Ituri werd bijvoorbeeld een budget van 50.000 euro voorzien om het zorgpersoneel dat in **onveilige gebieden** moet werken, **beter te vergoeden**. Op die manier hebben zorginstellingen meer financiële ruimte om operationeel te blijven, en hoeven patiënten tenslotte ook zelf minder bij te dragen om verzorgd te worden. Ook zo maken we zorg toegankelijker.

In Zuid-Kivu werden grootschalige **sensibiliseringscampagnes** opgezet om meer mensen aan te moedigen zich aan te sluiten bij **ziekenfondsen**. Toegang tot een ziekenfonds betekent dat patiënten tegen een **lage, vaste bijdrage** toegang kunnen krijgen tot basisgezondheidszorg. Door een combinatie van **financiële steun, sensibilisering en beleidsmaatregelen** wordt zorg voor steeds meer mensen betaalbaar.

DR CONGO

Strijd tegen ondervoeding

Ondervoeding blijft een **groot volksgezondheidsprobleem**, vooral bij jonge kinderen en zwangere vrouwen. In de DR Congo lijden bijna **1,6 miljoen kinderen jonger dan vijf jaar** aan **acute ondervoeding**. Daarvan hebben er meer dan 520.000 **dringend** een **behandeling** nodig. Hun overleven hangt ervan af. Net als de voorbije jaren, heeft Memisa ook in 2024 verschillende initiatieven ondersteund om **ondervoeding** te **bestrijden** in verschillende regio's.

In zeventien gezondheidscentra in de provincie Ituri gaven we **specifieke voedingssupplementen** aan ondervoede kinderen. **Acute ondervoeding** vergt namelijk een **snelle respons**. En toch bestrijden we ondervoeding in de DR Congo vooral op **structurele wijze**. Zo wordt in Ituri een **productie-eenheid** voor voedingssupplementen opgezet, zodat **voedingssupplementen ter plaatse geproduceerd** kunnen worden in plaats van afhankelijk te zijn van dure importproducten, die naast hun hoge prijs nog heel wat andere nadelige effecten met zich meebrengen (zoals de lange logistieke operatie) en op lange termijn geen duurzame oplossing bieden. Om de **afhankelijkheid** van **geïmporteerde producten** te **verminderen**, stimuleert Memisa de bereiding van **calorierijke pap** voor kinderen die lijden aan ernstige ondervoeding.

“
In de DR Congo lijden bijna
1,6 miljoen kinderen jonger
dan vijf jaar aan acute
ondervoeding. Daarvan hebben
er meer dan 520.000 dringend
een behandeling nodig. Hun
overleven hangt ervan af.

Memisa stimuleert de verbetering van de **voedselautonomie** onder meer in de vorm van **culinaire demonstratiesessies**. In het gezondheidscentrum van Gosuma (Zuid-Ubangi) engageren verschillende verpleegkundigen en de voedingsdeskundige zich actief voor de strijd tegen ondervoeding. Met de steun van Memisa worden **kooklessen** georganiseerd, waar ouders leren hoe ze **gezonde en gevarieerde maaltijden** kunnen bereiden voor hun kinderen, ook met een **beperkt budget**.

In de provincie Zuid-Kivu organiseerden we maar liefst 48 **kookdemonstraties**, waarbij in totaal 1.680 mama's leerden hoe ze met **ingrediënten uit de regio** voedzame maaltijden kunnen bereiden. Deze aanpak was effectief: 85% van de deelnemers toonde een beter begrip van het **belang van evenwichtige voeding**, terwijl 70% van de huishoudens ten minste één van de voorgestelde recepten begon te gebruiken. Door een combinatie van **voedingsvoorlichting, medische zorg en lokale productie**, draagt Memisa bij aan een structurele aanpak van ondervoeding.

DR CONGO

Actualiteit en uitdagingen

“
Memisa, samen met nationale en internationale partners en gemeenschappen, zet zich in om medische zorg te garanderen in de getroffen gebieden.

De **veiligheidssituatie** in de DR Congo blijft een van de grootste **uitdagingen** voor het optimaal functioneren van het gezondheidssysteem. In 2024 werden verschillende projecten op de proef gesteld. Gewapende milities en uitbraken van epidemieën maakten het moeilijker om essentiële gezondheidsdiensten toegankelijk te maken. Toch bleef Memisa, samen met nationale en internationale partners en gemeenschappen, zich inzetten om **medische zorg** te **garanderen** in de **getroffen gebieden**.

ONVEILIGHEID EN DE IMPACT OP DE GEZONDHEIDSZORG

Gewelddadige confrontaties tussen de Mobondo-militie en het Congolese leger zorgden voor grote verstoringen in de provincie Kwango, vooral in Popokabaka. Deze onrust bemoeilijkt de uitvoering van onze activiteiten in de regio. Duizenden mensen kregen amper tot geen toegang tot basisgezondheidszorg.

In Ituri (Noordoost-Congo) waren er **herhaaldelijke aanvallen** en **conflicten** tussen gewapende groepen, wat leidde tot **gedwongen verplaatsingen** van de bevol-

king. Memisa bleef **steun** verlenen aan de ziekenhuizen en gezondheidscentra zodat die **operationeel konden blijven en de vele gewonden konden verzorgen**. Er werd gezorgd voor extra **bevoorrading van medicijnen en verbandmateriaal**. Memisa betaalde de studies vroedkunde en basisanesthesie aan 14 studenten van de getroffen zones, wat voor een zekere stabiliteit inzake het zorgpersoneel zorgt.

Tegelijkertijd verslechterde de veiligheidssituatie in **Noord- en Zuid-Kivu** door de opmars van de M23-rebellengroep. In juni namen de rebellen de strategisch belangrijke stad Kanyabayonga in. Begin februari 2025 veroverden ze **Goma**. De onrust in het oosten leidde tot meer dan **700.000 ontheemden** in korte tijd.

UITBRAAK VAN DE APENPOKKEN EN ANDERE GEZONDHEIDSCRISSEN

2024 was ook het jaar van de **apenpokken** (mpox) in de DR Congo. Heel wat provincies werden getroffen. **Mpox** is een **besmettelijke ziekte** die zich snel kan verspreiden als er niet tijdig een **medische interventie** plaatsvindt. In de provincie Kwango organiseerde Memisa samen met regionale gezondheidsautoriteiten **opleidingen** voor 128 zorgverleners. Zij leerden hoe ze verdachte gevallen konden **identificeren**, hoe ze besmette patiënten correct moesten **behandelen** en hoe ze een verdere verspreiding konden voorkomen via quarantaine en vaccinatie.

In Zuid-Kivu voerden 205 opgeleide gemeenschapswerkers **preventieve sensibiliseringscampagnes**. Duizenden mensen kregen informatie over **hygiënemaatregelen** en **symptoomherkenning van de apenpokken**. Een grootschalige uitbraak kon vermeden worden, de ziekte werd alvast gedeeltelijk succesvol ingedamd.

BENIN

Toegankelijke zorg voor mama's en kinderen in Benin

In 2024 zette Memisa zich verder in om de **toegang tot kwaliteitsvolle moeder- en kindzorg** te verbeteren. In Benin voeren we het #H4A-programma uit samen met vier ervaren partners: **AMCES** (Association des Œuvres Médicales Privées Confessionnelles Associatives et Sociales au Bénin), **ABPF** (Association Béninoise pour la Promotion de la Famille), **PNUSS** (Plateforme Nationale des Utilisateurs des Services de Santé) en **CERRHUD** (Centre de Recherche en Reproduction Humaine et en Démographie).

Voor heel wat vrouwen in Benin die in afgelegen gebieden wonen, is de toegang tot zorg niet vanzelfsprekend. Om de **meest geïsoleerde gemeenschappen** in Benin **basiszorg** te kunnen aanbieden, startten we in 2024 met de bouw van een **bootkliniek**. Dankzij de steun van onze donateurs zullen in Sô-Ava en Aguégués, gemeenten in het zuiden van Benin, meer dan **210.000 mensen** die op het water in paalwoningen leven- bereikt kunnen worden.

Verder hebben we in Benin ook **mobiele klinieken** in de vorm van **vrachtwagens**. Op de foto zie je een camion geleverd door Liantis. We zetten in op dergelijke mobiele klinieken, omdat we op die manier de **zorgverlening** letterlijk **tot bij de mensen** brengen. De diensten die in de rijdende kliniek worden aangeboden omvatten

onder meer **seksuele en reproductieve gezondheidszorg**, gezinsplanning, prenatale consultaties, begeleide bevallingen, echografieën en opsporing van borst- en baarmoederhalskanker.

In het kader van veilige en toegankelijke zorg, is een **goede hygiëne** essentieel. Daarom **renoveerden en bouwden** we in 2024 heel wat **sanitaire voorzieningen**, waaronder douches en toiletten, in Papané, Kaki-Koka en Gbégourou. In Kika (Tchaourou) startten we in 2024 ook met de bouw van een **operatiekwartier**, cruciaal voor **spoedinterventies** en **keizersnedes**. We schaften ook heel wat **medisch materiaal** aan. Het ziekenhuis van Boko ontving onder meer operatielampen, een fototherapietoestel en instrumenten die nodig zijn bij keizersnedes. Daarnaast leverden we ook babyweegschalen en bloeddrukmeters, wat de kans verhoogt dat risico op **ondervoeding** bij kinderen en **hypertensie** bij mama's **tijdig worden opgespoord**.

Om de kwaliteit van de zorgverlening te verbeteren, investeerde Memisa in verscheidene **opleidingen** voor medisch personeel. Zo kregen vroedvrouwen en artsen van het ziekenhuis in Boko een opleiding in **Spoedeisende Obstetrische en Neonatale Zorg** (SONU). In het ziekenhuis van Papané voorzagen we een opleiding in **bloedtransfusiepraktijken**.

“
Om de strijd tegen ondervoeding
verder aan te gaan, gaven we mama's
voorlichting over borstvoeding en
gezonde voedingsgewoonten voor
hun kinderen.

In 2024 bereikten we meer dan **80.000 jongeren** met informatie over **seksuele gezondheid en gezinsplanning**. 30 gezondheidscentra kregen extra ondersteuning in zwangerschapsbegeleiding (PNC) en gezinsplanning. Daarnaast screenden we **246 kinderen** op **ondervoeding**, waarbij 30 acute gevallen aangepaste voeding kregen. Om de strijd tegen ondervoeding verder aan te gaan, gaven we mama's **voorlichting over borstvoeding en gezonde voedingsgewoonten** voor hun kinderen.

Het is belangrijk dat naast jongeren ook volwassenen betrokken worden bij **bewustwordingscampagnes** over gezondheidszorg. In verschillende dorpen weer-galmden **radiospotjes** over het belang van **prenatale consultaties** en van **veilig** te kunnen **bevallen**. Mensen werden via de radio ook aangemoedigd om deel te nemen aan **screeningssessies** voor ondervoeding, diabetes en hoge bloeddruk, hier opnieuw met bijzondere aandacht voor mama's en kinderen.

In Benin zetten we ons ook in op **educatief vlak**. Samen met onze partner **ABPF** organiseren we in scholen interacties over seksuele en reproductieve gezondheid, waarbij zowel jongens als meisjes gesensibiliseerd worden over het belang van gezinsplanning en over het voorkomen van seksueel overdraagbare aandoeningen. Op deze manier trachten we **taboes te doorbreken**.

BURUNDI

Bouwen aan een veerkrachtig gezondheidssysteem in Burundi

In de **landelijke gebieden** van Burundi blijft de toegang tot kwaliteitsvolle zorg een uitdaging. Memisa zet zich in om **duurzame oplossingen** te bieden, van **digitalisering** tot **gemeenschapsgerichte initiatieven**. In 2024 hebben we in verschillende domeinen belangrijke stappen gezet om de gezondheidszorg in Burundi te verbeteren.

In de provincie Muyinga ondersteunt Memisa de **digitalisering van gezondheidsdiensten** door de implementatie van de OPEN CARE NET-applicatie. Deze app stelt **170 gemeenschapswerkers**, verbonden aan 16 gezondheidscentra en allemaal opgeleid door Memisa, in staat om **patiëntgegevens digitaal** te registreren en te verzenden, waardoor de **kwaliteit** en **betrouwbaarheid** van de zorg verbetert. Vroeger werden medische dossiers op papier bijgehouden, wat vaak leidde tot onvolledige en onbetrouwbare gegevens. Dankzij de digitalisering (waaronder de levering van de smartphones door Memisa), **vermindert de administratieve last**, hebben gemeenschapswerkers **meer tijd voor patiëntenzorg** en wordt de toegang tot gezondheidszorg in landelijke gebieden aanzienlijk verbeterd.

Naast digitalisering heeft Memisa in 2024 tien **gezond-**

heidscentra gerenoveerd en elf medische centra **uitgerust met essentieel medisch materiaal**, waaronder stethoscopen en andere basisapparatuur. Deze investeringen verbeterden de **werkomstandigheden** van zorgverleners en zorgen ervoor dat patiënten in betere omstandigheden behandeld kunnen worden.

Memisa ondersteunt ook gemeenschapsgerichte gezondheidsinitiatieven, zoals de versterking van vier mutualiteiten. In 2024 hebben we gezondheidswerkers ondersteund in **financieel beheer**. Dit helpt hen om efficiënter te werken en bij te dragen aan een betere toegang tot betaalbare zorg voor de bevolking.

In 2024 werd Burundi getroffen door hevige regenval, overstromingen en aardverschuivingen. Meer dan 200.000 mensen werden getroffen, en maar liefst 100.000 verloren hun hebben en houden. Deze rampen tonen aan hoe belangrijk een **sterk en weerbaar gezondheidssysteem** is. Memisa blijft zich daarom inzetten om het gezondheidssysteem te versterken, zodat het bestand is tegen de impact van **klimaatverandering** en iedereen, ongeacht de omstandigheden, toegang heeft tot (basis)zorg. Met deze initiatieven draagt Memisa bij aan een gezonder en veerkrachtiger Burundi.

Op weg naar meer mentaal welzijn en gendergelijkheid in Guinee

“

Verder is ook gendergerelateerd geweld een groot volksgezondheidsprobleem in Guinee, met verwoestende gevolgen voor duizenden vrouwen en meisjes.

In 2024 zette Memisa haar inspanningen in Guinee verder om de toegang tot gezondheidszorg te verbeteren, met een bijzondere focus op **mentale gezondheid** en **gendergerelateerd geweld**. Door samen te werken met partners zoals **FMG** (Fraternité Médicale Guinée) en de Guinese vereniging **F2DHG** (Femmes, Développement et Droits Humain en Guinée) konden we niet alleen medische zorg bieden, maar ook de diepgewortelde **stigma's** rond deze thema's verder **doorbreken**.

Mentale gezondheidsproblemen worden in Guinee nog vaak genegeerd of **gestigmatiseerd**, wat **leidt** tot uitsluiting, discriminatie en een **beperkte toegang tot zorg**. In 2024 ondersteunde Memisa de verdere **integratie van mentale gezondheidszorg in 14 gezondheidscentra**, waar patiënten zowel **medische** als **psychosociale** ondersteuning kregen. Onze Guinese partner FMG heeft het ministerie van volksgezondheid ondersteund in het uitwerken van een strategisch plan voor de integratie van mentale gezondheidszorg.

Memisa en FMG ondersteunen patiënten met mentale kwetsbaarheden bij hun **re-integratie in de maatschappij**. Dat doen we door onder meer **opleidingen** te voorzien voor gezondheidspersoneel, gemeenschapswerkers in de gemeenschap te ondersteunen, **huisbezoeken** te organiseren, en de **juiste medicatie** te voorzien in de medische centra. Daarnaast zorgen we ervoor dat er stromend water en elektriciteit is, zodat patiënten op een waardige manier kunnen worden opgevangen.

Verder is ook **gendergerelateerd geweld** een groot volksgezondheidsprobleem in Guinee, met **verwoestende gevolgen** voor duizenden vrouwen en meisjes. Memisa zette zich ook afgelopen jaar in om deze problematiek zowel **preventief** als **curatief** aan te pakken.

In samenwerking met F2DHG werden in Téliimélé en aangrenzende gemeenschappen 94 **sensibiliseringsactiviteiten** georganiseerd (tussen 2023 en 2024): 19 **educatieve sessies** over thema's zoals kindhuwelijken en huiselijk geweld bereikten 263 mensen. 24 **praatgroepen** met 388 vrouwen en meisjes waarbij ervaringen werden gedeeld. 14 **intergenerationele dialogen** met 395 deelnemers om het **taboe rond seksueel geweld** te **doorbreken**.

Daarnaast kregen ook heel wat **overlevenden** van gendergerelateerd geweld **medische** en **psychosociale hulp**, en indien nodig **juridische bijstand**. Door het **opleiden** van zorgverleners in psychosociale ondersteuning konden slachtoffers beter worden bijgestaan.

Naast mentale gezondheid en gendergerelateerd geweld, ondersteunde Memisa ook bredere gezondheidsinitiatieven. Zo konden 1005 consultaties en alle kosten voor een behandeling betaald worden voor de meest kwetsbaren, in Labé, Pita en Téliimélé. Nieuw dit jaar waren een aantal microprojecten, zoals een carwash in Matoto en een zeepmakerij in Timbi-Madina, die **economische kansen** boden aan **kwetsbare groepen**. Het centrum **DREAM** van **Sant'Egidio** is gespecialiseerd in de **opsporing** van **HIV** en de **behandeling** van **aids**. Dit centrum beschikt over een hoogstaand labo om gespecialiseerde en nauwkeurige analyses uit te voeren. In 2024 werden 10.996 zwangere vrouwen op HIV getest.

MAURITANIË

Gezondheidszorg voor de meest kwetsbaren in Mauritanië

In Mauritanië zet Memisa zich, samen met haar partner **APSDN** (Association pour la Promotion de la Santé à Dar Naïm), in voor een betere toegang tot gezondheidszorg in vijf gezondheidsdistricten. Dankzij financiering van België en de Europese Unie via Enabel kunnen we projecten realiseren die de gezondheidszorg toegankelijker maken, vooral voor de meest kwetsbaren.

Sinds eind 2023 is in Mauritanië de **nationale ziekteverzekering CNASS** (Caisse Nationale de Solidarité et Santé) van kracht, met als doel **gratis eerstelijnszorg** aan alle leden te bieden. Memisa en de APSDN steunen dit initiatief door inwoners van Dar Naïm (Nouakchott) actief te **informer** over de voordelen van CNASS en hen **aan te moedigen** om zich aan te sluiten. In 2024 hebben APSDN-medewerkers 41 **huisbezoeken** afgelegd om gezinnen te **sensibiliseren** en hen te **begeleiden** naar de dichtstbijzijnde gezondheidscentra.

Om ervoor te zorgen dat ook de armste gezinnen toegang hebben tot medische zorg, hebben Memisa en de APSDN jaren geleden een **fonds** voor de meest kwetsbaren opgezet. De leden van dit fonds zijn nu aangesloten bij de CNASS. 185 gezinnen konden zo rekenen op gratis medische verzorging.

De APSDN, gedragen door onder andere twee toegewijde vroedvrouwen, Fatimata en Aissata, werkt al jaren samen met Memisa en staat bekend om haar expertise in **medische opleidingen**. In 2024 organiseerden we opleidingen in **echografietechnieken** voor **vroedvrouwen** in de hoofdstad en in het zuiden van Mauritanië. Daarnaast organiseerden we opleidingen voor het **stellen van een betere diagnose, patiëntbegeleiding en communicatie** tussen zorgverleners en patiënten. In totaal namen afgelopen jaar achttien gezondheidswerkers deel aan deze opleidingen.

Naast het organiseren van medische opleidingen, **ondersteunt** Memisa ook **gezondheidsdistricten**, ofwel Moughata's, in **management** en **goed beheer**. Een efficiënt zorgsysteem vereist sterke organisatie en leiderschap. Daarom **versterken** we de **capaciteiten** van **zorgprofessionals**, zodat ze de gezondheidsdiensten optimaal kunnen plannen, coördineren en beheren. Dankzij deze inspanningen en ter ondersteuning van de gezondheidsautoriteiten draagt Memisa bij aan de visie van het Nationale Gezondheidsbeleid, dat erop gericht is een toegankelijke en kwalitatieve gezondheidszorg in Mauritanië tot stand te brengen.

“

Mijn man heeft een ernstige fysieke beperking en heeft continu zorg nodig. Ik kan niet gaan werken, omdat ik mijn man moet helpen. Zonder inkomen konden we ons geen medische zorg of geneesmiddelen permitteren. Dankzij het fonds van de APSDN kregen we de nodige zorg. Nu we lid zijn van de CNASS, hopen we op een stabiele toegang tot zorg.

KHADIJETO (SCHUILNAAM)

Veerkrachtige gemeenschappen voor een gezonde toekomst in India

In India ondersteunt Memisa de gemeenschap bij het ontwikkelen van mechanismen die de **kloof verkleinen** tussen de **gezondheidsdiensten** en de **bevolking**. Dit doen we in samenwerking met de **West Bengal Voluntary Health Association** (WBVHA) die meer dan 4.500.000 inwoners bereikt. Met het **Basic Health Care Support Program** (BHCSPP) verbetert WBVHA de toegang tot en de kwaliteit van zorg.

In 2024 richtten onze gezamenlijke inspanningen zich voornamelijk op **gemeenschapsgerichte gezondheidszorg, capaciteitsopbouw** en **bewustwording** rond cruciale thema's zoals moeder- en kindzorg, preventie van kindhuwelijken en ondervoeding. Een van de prioriteiten van onze werking in India is namelijk de **mobilisatie van gemeenschappen** ondersteunen om **initiatieven te ontwikkelen** die het recht op en de **toegang tot zorg bevorderen**. Om positieve resultaten te bereiken, is de volledige **betrokkenheid van de gemeenschap** bij de projecten van fundamenteel belang.

Dankzij onze activiteiten in vijf districten van **West-Bengalen** konden we in totaal 1218 leiders uit de gemeenschap, zorgverleners en gemeenschapsleden (551

mannen en 667 vrouwen) sensibiliseren via **61 opleidingssessies**. Deze sessies versterkten de kennis over gezondheidsrechten, overheidsprogramma's en preventieve zorg, met een bijzondere aandacht voor de meest kwetsbare bevolkingsgroepen.

Een belangrijke pijler van ons programma was de verdere vorming van **Community-Based Organizations** (CBO's) en capaciteitsopbouw voor **669 gemeenschapsgezondheidsfondsen** (CHF's), die samen 7.006 gezinnen en 28.503 mensen bereikten. Deze fondsen helpen de bevolking **onverwachte medische kosten te dekken** en hun toegang tot zorg te verbeteren. In 2024 werd INR 1.291.226, ofwel 14.186 euro gebruikt uit het fonds voor medische kosten zoals medicijnen en onderzoeken.

Om moeder- en kindzorg te verbeteren, werden in samenwerking met het Indiase zorgsysteem 271 cases besproken in **gezondheidsvergaderingen**, met focus op vaccinaties, gezinsplanning en prenatale zorg. Verder werden 260 vrouwen gescreend op baarmoederhalskanker, waarvan achttien vrouwen doorverwezen werden voor verdere behandeling.

“Dankzij onze activiteiten in vijf districten van West-Bengalen konden we in totaal 1218 leiders uit de gemeenschap, zorgverleners en gemeenschapsleden (551 mannen en 667 vrouwen) sensibiliseren via 61 opleidingssessies.

Ook **adolescenten** spelen een actieve rol bij onze werking in India: zij namen deel aan sensibiliseringscampagnes en meer specifiek ook aan de 'Adolescent Conference 2024', waar ze hun stem lieten horen over onderwerpen zoals onderwijs en gezondheidszorg. Daarnaast werden een aantal gevallen van **kindhuwelijk** voorkomen en werden een aantal schoolverlaters terug naar school begeleid.

Op het vlak van **klimaat** en **milieu** ondersteunden we samen met WBVHA initiatieven rond **afvalbeheer** en **proper water**, waaronder de installatie van waterleidingen in dorpen en de oprichting van zeven gemeenschapscentra waar gezondheidsinformatie gedeeld wordt.

Tot slot blijft onze samenwerking met WBVHA bijdragen aan **structurele verbeteringen** in de gezondheidszorg in West-Bengalen. We blijven ons inzetten om gemeenschappen te versterken en hen de middelen te geven om hun recht op gezondheidszorg op te eisen.

Gezondheidszorg voor iedereen

Ook in België zetten we ons dagelijks in voor het recht op gezondheidszorg, onder meer via het ambassadeurstraject binnen het programma **'Gezondheidszorg voor Iedereen'** dat we samen met **Artsen Zonder Vakantie** en **Dokters van de Wereld** organiseren. Vrijwilligers uit de drie organisaties en uit de zorgsector komen samen en bundelen de krachten om hun netwerk te informeren en te mobiliseren rond wereldwijde gezondheidskwesties. In samenwerking met Artsen Zonder Vakantie en Dokters van de Wereld reiken wij hen daarvoor de nodige kennis en vaardigheden aan, om het bewustzijn over wereldwijde gezondheidskwesties te vergroten.

In 2024 organiseerden we vijf sessies rond thema's zoals One Health, moeder- en kindersterfte en toegang tot geneesmiddelen. Daarnaast lanceerden we ook een **podcast** waarin onze **ambassadeurs** in gesprek gingen over wereldwijde gezondheidskwesties en hun eigen engagement binnen de sector.

Meer dan ooit geloven we dat **kennis** en **bewustzijn** de **motor** zijn voor verandering. Daarom blijven we investeren in mensen die hun stem gebruiken om **het belang van internationale solidariteit** uit te dragen in de brede samenleving.

In België informeren, sensibiliseren en mobiliseren we de bevolking rond ongelijke toegang tot gezondheidszorg wereldwijd. We brengen mensen samen en ondersteunen vrijwilligers, opdat zij echte actoren van verandering kunnen worden.

Kamiano Care: zorg op mensenmaat

Door crisissen en oorlogen wereldwijd neemt het aantal **dak- en thuislozen** snel toe, ook bij ons in **België**. Deze kwetsbare groep heeft vaak geen toegang tot kwaliteitsvolle zorg. Sinds 2023 steunen we daarom **Kamiano Care**, een initiatief van **Sant'Egidio**, die **medische** en **psychosociale ondersteuning** biedt aan onder meer daklozen en mensen zonder wettig verblijf.

Dankzij de steun van Memisa vonden in 2024 in totaal **350 verzorgingen** en **338 doktersconsulten** plaats, en konden **900 mensen** een **douche** nemen. Met de steun voor Kamiano Care maakt Memisa mee het verschil voor kwetsbare mensen die de weg naar reguliere zorg vaak niet vinden.

Ziekenhuis voor Ziekenhuis

Twintig jaar geleden richtte Memisa het initiatief Ziekenhuis voor Ziekenhuis (ZvZ) op om zorgprofessionals van onze **partnerziekenhuizen** in **België** te **verbinden** met collega's en **gezondheidszones** in de **DR Congo**. In 2024 werden **23 medewerkers van negen ziekenhuizen** klaargestoomd voor een inleefreis. Dit onder meer via **interactieve sessies**, waaronder een boeiende lezing over dekolonisering en gelijkwaardige partnerschappen door Don Pandzou. Wegens het escalerende geweld in Oost-Congo begin 2025, konden de inleefreizen helaas niet doorgaan.

De **inleefreizen** bieden de geëngageerde Belgische zorgprofessionals de kans om het gezondheidssysteem in onze partnerlanden van dichtbij te leren kennen. Ze maken ongelijkheden tastbaar en zetten vaak **het begin van een duurzame betrokkenheid** in gang. In oktober vond onze jaarlijkse ZvZ-dag plaats, met als centraal thema mentale gezondheidszorg. Onze partners Abdoulaye Sow (van partnerorganisatie FMG in Guinée) en Diertho Mputu (van de BDOM Kisantu in de DR Congo) deelden hun expertise, en hadden het ook uitgebreid over de uitdagingen en kansen die dit gezondheidsthema met zich meebrengt.

In 2024 vierden we met trots **20 jaar samenwerking** met onze partnerziekenhuizen **ZOL Oost-Limburg**, **AZ Sint-Lucas Brugge** en **AZ Maria Middelaes**. Een waardevolle mijlpaal voor dit unieke netwerk van geëngageerde ziekenhuizen, die we zeer dankbaar zijn voor hun onmisbare inzet.

DEZE ZIEKENHUIZEN MAAKTEN DEEL UIT VAN HET SOLIDAIRE NETWERK IN 2024:

Memisa integreert transversale thema's

GENDERGELIJKHEID

Gendergelijkheid in de gezondheidszorg beoogt een juiste verdeling van middelen en mogelijkheden tussen de geslachten op basis van hun specifieke **noden**.

In 2018 ondertekende Memisa het door Belgische ngo's ontwikkelde Gender Charter. Dit handvest bevestigt ons engagement om de toegang tot kwaliteitsvolle gezondheidszorg voor iedereen te garanderen. Bovendien maakt de gelijkheid van mannen en vrouwen via de vijfde Duurzame Ontwikkelingsdoelstelling integraal deel uit van de Sustainable Development Goals (SGD's).

Onze Taskforce 'Gender' is een interdepartementale werkgroep die een inclusieve en transformerende organisatiecultuur binnen Memisa bevordert. Ze waakt over de integratie van gendergelijkheid in alle beleidslijnen, praktijken en beslissingen. In 2024 werd het genderbeleid van 2015 herzien om het af te stemmen op de actuele uitdagingen. Daarnaast nam de taskforce deel aan thematische werkgroepen van ACODEV, wat de externe samenwerking versterkte. Er werd ook een opleiding over gendersensitieve budgettering georganiseerd voor de regionale verantwoordelijken. Ter gelegenheid van de Internationale Dag tegen Geweld tegen Vrouwen op 25 november werd voor het personeel een feministische en dekoloniale wandeling georganiseerd.

DEKOLONISERING EN GELIJKWAARDIGE PARTNERSCHAPPEN

Ook in 2024 zette de Task Force Dekolonisatie en Gelijkwaardige Partnerschappen van Memisa zich actief in voor dekolonisering en het bevorderen van gelijkwaardige partnerschappen. In de DR Congo, Guinee en Benin organiseerden we interactieve workshops, waarin partners van het maatschappelijke middenveld en Memisa-medewerkers hun ervaringen en perspectieven deelden. Deze uitwisselingen brachten waardevolle inzichten aan het licht over onze samenwerking en waar verbetering mogelijk is. Op basis van deze inzichten werd ons partnerbeleid grondig herzien, zodat het beter aansluit bij de context en de noden van onze partners.

Daarnaast benadrukte de Task Force ook het belang van intersectionaliteit. In samenwerking met de Task Force Gender werd het Brusselse team gesensibiliseerd via een 'feministische en dekoloniale wandeling' – een moment van collectieve reflectie over machtsverhoudingen, racisme en genderongelijkheid.

Klimaat- rechtvaardigheid

Klimaatverandering treft wereldwijd de gezondheidszorg, met de zwaarste gevolgen voor landen in het Globale Zuiden. Memisa blijft zich inzetten voor klimaatrechtvaardigheid, omdat gezondheid en milieu nauw verbonden zijn. Extreme weersomstandigheden leiden tot ondervoeding, infectieziekten en risico's voor zwangere vrouwen. Het veranderende klimaat in onze partnerlanden zorgt er ook voor dat heel wat mensen noodgedwongen moeten vluchten naar een leefbaar gebied.

Daarom bouwen we veerkrachtige zorgsystemen, versterken we infrastructuur en denken we met partners na over duurzame oplossingen. In 2024 herzag de Task Force 'Milieu' ons beleid op basis van de SDG's en het Klimaatakkoord van Parijs. Ook sensibilisering is belangrijk: samen met partners organiseerden we een webinar rond One Health. Voor Memisa is klimaatrechtvaardigheid geen keuze, maar een noodzaak: iedereen heeft recht op zorg, ook in een veranderend klimaat.

Financiën

BALANS

	2022	2023	2024
TOTAAL ACTIVA	40 038 926	28 677 537	23 224 263
Vaste activa	484 422	472 988	2 331 568
Terreinen en gebouwen	398 853	387 280	2 254 602
Installaties, machines en uitrusting	31 707	24 312	15 475
Meubilair en rollend materiaal	8 859	17 958	15 288
Financiële vaste activa	45 003	43 439	46 203
Vlottende activa	39 554 504	28 204 549	20 892 695
Vorderingen op meer dan 1 jaar	17 653 899	11 802 405	6 420 338
Vorderingen op ten hoogste een jaar	17 761 547	7 273 460	7 127 817
Geldbeleggingen	279	263	-
Liquide middelen	4 114 569	9 127 161	7 321 381
Overlopende rekeningen	24 210	1 260	23 159
TOTAAL PASSIVA	40 038 926	28 677 537	23 224 263
Eigen vermogen	9 919 439	8 580 592	8 526 151
Kapitaal	4 476 926	4 476 926	4 476 926
Reserves	5 442 513	4 063 666	4 009 225
Voorzieningen	0	40 000	40 000
Schulden en overlopende passiva	30 119 487	20 096 945	14 698 112
Schulden op ten hoogste één jaar	718 519	511 564	400 893
Overlopende rekeningen	29 400 968	19 585 381	14 297 219

Integriteit bij Memisa

Memisa hecht veel belang aan het naleven van de integriteitscode. Daarom hebben we een duidelijke en toegankelijke klachtenprocedure uitgewerkt. Zo kunnen we eventuele klachten op een gepaste manier behandelen. Het afgelopen jaar werd geen enkele klacht geregistreerd, wat ons vertrouwen in onze werking en opvolging versterkt.

Het resultaat van het boekjaar 2024 is licht negatief (-54.440 euro).

Memisa kan nog steeds rekenen op een goed financieringsniveau van haar activiteiten en op de stabiliteit van de “Schenken en legaten”, die rond de 2,3 miljoen euro blijven.

In 2024 is de loonkost met 15% gedaald ten opzichte van 2023. We konden bovendien profiteren van gunstige rentevoeten op termijnbeleggingen, wat resulteerde in een positief financieel resultaat.

Memisa heeft besloten te investeren in nieuwe kantoren in Brussel. Het doel is om te beschikken over moderne, flexibele werkruimtes, afgestemd op de noden van de medewerkers en bevorderlijk voor samenwerking met meerdere partners. Dit heeft een impact op de rubriek “vaste activa” op de balans.

Ondanks het negatieve resultaat in 2024 garandeert het eigen vermogen van de vereniging (8.486.151 euro) de continuïteit van de activiteiten.

RESULTATENREKENING

	2022	2023	2024
INKOMSTEN			
PARTICULIERE GIFTEN	1 162 484	909 893	936 220
GELIBELLEERDE GIFTEN	694 292	871 216	470 280
LEGATEN	698 295	374 585	906 958
PROJECTSUBSIDIES	16 571 399	8 608 343	9 424 306
PROGRAMMA DGD	4 739 581	6 586 966	7 038 362
EUROPESE UNIE	11 377 244	1 377 573	1 963 085
ENABEL	261 288	465 384	201 015
OMS	0	0	17 916
11.11.11	144 065	118 910	115 023
WBI	49 221	59 511	88 906
ANDERE SUBSIDIES	96 413	113 571	104 875
ANDERE BEDRIJFSOPBRENGSTEN	106 670	91 171	112 040
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	100 810	33 766	203 003
TOTAAL INKOMSTEN	19 430 362	11 002 545	12 157 682
UITGAVEN			
DEPARTEMENT PROJECTEN	16 874 178	9 431 923	9 733 446
DR CONGO	12 835 492	5 948 234	6 516 559
BURUNDI	1 698 157	685 318	931 735
BENIN	464 742	620 647	726 039
GUINEE	932 371	477 434	508 800
MAURITANIË	533 408	1 186 982	564 750
INDIA	172 286	224 280	257 915
BELGIË	237 722	289 027	227 649
FONDSSENWERVING	309 661	246 566	112 523
COMMUNICATIE	283 027	241 990	184 541
ALGEMENE UITGAVEN HOOFDZETEL	1 727 558	2 329 006	2 074 094
FINANCIËLE KOSTEN	94 249	131 906	107 519
TOTALE UITGAVEN	19 288 673	12 381 392	12 212 122
RESULTAAT	141 688	-1 378 847	-54 441

En dat allemaal dankzij onze trouwe sympathisanten!

2024 was voor Memisa opnieuw een jaar van hoop, solidariteit en vooruitgang. Onze verwezenlijkingen zouden onmogelijk zijn zonder jullie, lezers van dit jaarverslag: onze donateurs, vrijwilligers, partners en sympathisanten. Dankzij jullie inzet en betrokkenheid konden we de toegang tot kwaliteitsvolle gezondheidszorg voor miljoenen mensen wereldwijd verbeteren. **Elk gebaar van steun, klein of groot, heeft een verschil gemaakt.**

SOLIDAIRE FOTOSHOOTS

Een bijzonder hoogtepunt in 2024 waren de **solidaire fotoshoots**. In april organiseerden we de zevende editie in vijf steden: Brussel, Waver, Luik, Mechelen en Gent. Al acht jaar lang biedt dit unieke evenement gezinnen de kans om een professionele fotoshoot mee te maken en tegelijkertijd de projecten van Memisa te ondersteunen. Het concept is eenvoudig maar krachtig: een mooie herinnering vastleggen en tegelijkertijd bijdragen aan een gezondere wereld.

Sinds de start van dit initiatief hebben meer dan 1700 gezinnen deelgenomen aan onze fotoshoots. De opbrengsten van de sessies hebben bijgedragen aan een **beter gezondheidszorg voor mama's in onze partnerlanden**. Zo konden onder meer prenatale consultaties worden georganiseerd, bevallingen worden begeleid en jonge kinderen van essentiële medicijnen worden voorzien.

Het enthousiasme en de vrijgevigheid van onze sympathisanten tonen dat solidariteit geen grenzen kent.

Namens het hele team van Memisa: **hartelijk dank**. Jullie steun is de drijvende kracht achter onze missie. Samen bouwen we aan een wereld waarin iedereen toegang heeft tot kwaliteitsvolle gezondheidszorg.

Samen met

RAADPLEEG ONS JAARVERSLAG ONLINE VIA:
www.memisa.be/jaarverslag

VU Frank de Paeppe - Hooftzate 1, de Neessquare 19, 1050 Brussel

België
partner in ontwikkeling

Medegefinancierd door
de Europese Unie